

อธิบดี สถ. มอบนโยบายตามโครงการฝึกอบรมการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

เมื่อวันอังคารที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๐๐ น. นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มอบนโยบายตามโครงการฝึกอบรมการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในหัวข้อเรื่อง “การขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงมหาดไทยในการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยมี ผู้ว่าราชการจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้าร่วมกว่า ๕๐๐ คน ณ โรงแรมรามารการ์เด้น กรุงเทพฯ

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวว่า จากข้อมูลสถานการณ์ขยะมูลฝอยที่ผ่านมาพบว่า แนวโน้มของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นในทุกปี ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงอัตราการเกิดขยะมูลฝอยของประเทศก็มีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้น และในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่ามีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นของประเทศไทย ๒๗.๐๖ ล้านตัน ซึ่งคิดเป็นอัตราการเกิดขยะมูลฝอยที่ ๑.๑๔ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ในขณะที่อัตราขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัด และอัตราขยะมูลฝอยที่ถูกนำมาใช้ประโยชน์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และในปัจจุบัน ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ก็มีมากมาย ไม่ว่าจะเป็นขยะมูลฝอยตกค้างอยู่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ดำเนินการไม่ถูกหลักตามหลักวิชาการ โดยมีการเผากลางแจ้ง กองทิ้งในบ่อดินเก่าหรือพื้นที่รกร้าง หรือการที่ประชาชนคัดค้านไม่เห็นด้วยให้มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอยู่ในพื้นที่ของตนเอง รวมถึงขาดความร่วมมือและความตระหนักจากประชาชน นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง บทบาทของกระทรวงมหาดไทย ที่เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่ทั่วประเทศในเชิงนโยบายนั้น ก็จะเร่งรัดการดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างทั่วประเทศให้หมดไป พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยของกระทรวง จังหวัด และแผนแม่บทการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ มีการสนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย (Cluster) การกำจัดขยะมูลฝอยโดยเทคโนโลยีที่เหมาะสม และส่งเสริมเอกชนลงทุนการจัดการขยะมูลฝอย รวมถึงสนับสนุนให้ใช้กฎหมายผังเมืองในการพิจารณาจัดตั้งโรงกำจัดขยะมูลฝอย

(มีต่อหน้า ๒)

อธิบดีกล่าวต่อว่า บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) นั้น จะร่วมกับจังหวัดจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจังหวัด มีการดำเนินการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในพื้นที่ และจัดระบบการเก็บรวบรวมขนส่งขยะมูลฝอย และขยะอันตรายชุมชนแบบแยกประเภทเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ต้องมีการรวมกลุ่มพื้นที่ และจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ส่งเสริมภาคเอกชนลงทุนการจัดการขยะมูลฝอย และได้รับการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนให้มีการจัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในระดับท้องถิ่น และจากที่ผ่านมาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน และมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย ๑๐ ฉบับ ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย มีเอกภาพ จึงได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งขณะนี้ผลบังคับใช้แล้ว เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ โดยมีกรอบแนวคิดการจัดการขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน คือ “ขยะมูลฝอยเกิดขึ้นในพื้นที่ใด กำจัดในพื้นที่นั้น” นอกจากนี้ยังกำหนดให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน มีหน้าที่ในการช่วยกัน รณรงค์ปลูกจิตสำนึกและสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการอุปโภค และบริโภค เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย การใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนลดปริมาณขยะมูลฝอย ที่เกิดขึ้นในครัวเรือน ตามหลักการ ๓Rs : Reduce Reuse Recycle หรือ ๓ ช : ใช้น้อยลง ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ การสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนนำขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากครัวเรือนไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็น การทำปุ๋ยหมัก การทำสารปรับปรุงดิน การเลี้ยงไส้เดือนดิน การแปรรูปขยะมูลฝอยเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เป็นต้น และทางด้านการบริหารจัดการขยะที่ปลายทางก็มีหลายวิธี เช่น RDF ผังกลบ เผาเพื่อผลิตไฟฟ้า แล้วแต่บริบทของแต่ละพื้นที่ การจัดตั้งกลุ่มหรือเครือข่ายอาสาสมัคร ๓ ช ช่วยชาติหรือจิตอาสา ในหมู่บ้านและชุมชน โดยอาจนำกลุ่มแม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป ร่วมทำกิจกรรมการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อนำขยะมูลฝอยไปสร้างมูลค่าและรายได้ให้แก่ชุมชน และหมู่บ้าน เพื่อเป็นกองทุนช่วยเหลือต่อไป และให้มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย ในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้หรือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งในแง่ของกฎหมายนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ออกประกาศ กระทรวงมหาดไทยเพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดการบริหารจัดการที่สำคัญ ๒ เรื่องคือ การให้สามารถร่วมลงทุน ได้โดยสะดวก และแก้ไขปัญหารีงที่ส่วนใหญ่จตุรรวมขยะขนาดเล็กมีจำนวนมาก ซึ่งอาจไม่พอเพียง ก็ให้สามารถเคลื่อนย้ายข้ามกลุ่มได้

นอกจากนี้ อธิบดีได้กล่าวถึงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่องแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของประเทศตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยมีแนวทางการรวมกลุ่มจัดการขยะมูลฝอย (Clusters) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดการขยะมูลฝอยร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีหลักเกณฑ์ให้ใช้เขตพื้นที่การปกครอง เป็นหลักเนื่องจากมีความชัดเจนและมีความสะดวกในการบริหารจัดการ และให้มีการแบ่งกลุ่มแต่ละกลุ่ม ใช้เขตพื้นที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับใช้ข้อมูลจำนวนปริมาณ ขยะมูลฝอยมาเป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่ม โดยกำหนดกลุ่ม

(มีต่อหน้า ๓)

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในแต่ละกลุ่มพื้นที่ ซึ่งการจัดการขยะมูลฝอยควรอยู่ในหลักการ “ขยะมูลฝอยที่เกิดในพื้นที่ใดควรเป็นความรับผิดชอบในการกำจัดของพื้นที่นั้น” ยกเว้น กรณีที่มีความคุ้มค่าในการนำขยะมูลฝอยไปกำจัด เพื่อให้เกิดประโยชน์ หากจำเป็นต้องขนถ่ายขยะมูลฝอยไปพื้นที่อื่นควรดำเนินการเฉพาะเท่าที่จำเป็นที่ต้องดำเนินการ และจากการพิจารณาของจังหวัดในการรวมกลุ่มพื้นที่ (Clusters) ในการจัดการขยะมูลฝอยร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ปัจจุบันมี ๓๒๔ กลุ่ม แบ่งออกเป็น ๓ ขนาด ได้แก่ ๑. กลุ่มพื้นที่ขนาดใหญ่ (L) หมายถึง มีปริมาณขยะมูลฝอยรวมกันแล้วมากกว่า ๕๐๐ ตัน/วันขึ้นไป มีจำนวน ๑๐ แห่ง ๒. กลุ่มพื้นที่ขนาดกลาง (M) หมายถึง มีปริมาณขยะมูลฝอยรวมกัน ตั้งแต่ ๓๐๐ - ๕๐๐ ตัน/วันขึ้นไป มีจำนวน ๑๑ แห่ง และ ๓. กลุ่มพื้นที่ขนาดเล็ก (S) หมายถึง มีปริมาณขยะมูลฝอยรวมกันแล้วน้อยกว่า ๓๐๐ ตัน/วันขึ้นไป มีจำนวน ๓๐๓ แห่ง

ในตอนท้าย อธิบดีได้ฝากถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ร่วมกันส่งเสริม แนะนำ และกำกับให้การรวมกลุ่มในการจัดการมูลฝอย (Cluster) มีความแน่นอน ไม่เปลี่ยนแปลง เพื่อให้การวางแผน และลงทุนในการจัดการขยะมีความมั่นคงในระยะยาว รวมถึงพิจารณาความเหมาะสมสถานที่กำจัดมูลฝอย และผลักดันการดำเนินการ บังเกิดผลเป็นเป็นรูปธรรม เกิดความคุ้มค่าในการบริหารจัดการ รวมทั้งแก้ไขปัญหาอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพิจารณาส่งเสริมหากบางพื้นที่มีศักยภาพเพียงพอในการกำจัดมูลฝอยเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า โดยการสนับสนุน ให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาท ซึ่งในส่วนของการผลิตกระแสไฟฟ้านั้น สิ่งที่สำคัญคือ ข้อมูลในเรื่องจุดรวมขยะหรือ Clusters ซึ่งสามารถตรวจสอบข้อมูลได้ใน Website ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น www.dla.go.th สำหรับข้อมูลเรื่องจุดเชื่อมโยงของการไฟฟ้าที่สามารถรับซื้อไฟฟ้าได้นั้น ทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ประสานเสนอให้กรมพัฒนาและอนุรักษ์ พลังงานช่วยตรวจสอบและแจ้งให้ทราบว่า Cluster ใด สามารถรับซื้อกระแสไฟฟ้าได้ และจำนวนเท่าไร เพื่อให้ชัดเจนต่อการร่วมลงทุน ของภาคเอกชน และเพื่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ รวมถึงเพื่อลดภาระด้านงบประมาณของท้องถิ่น

ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐